

Sygn. akt III Ca 1983/14

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Hupa-Dębska

Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SR (del.) Barbara Konińska (spr.)

Protokolant Wioletta Matysiok

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa M. W. i P. W.

przeciwko E. W.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 16 września 2014 r., sygn. akt IV RC 175/14

**oddala apelację.**

SSR (del.) Barbara Konińska SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Tomasz Tatarczyk

**Sygn. akt III Ca 1983/14**

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 marca 2014r. małoletni P. i M. W. w sprawie przeciwko E. W. domagali się podwyższenia alimentów do kwoty po 550 zł miesięcznie na rzecz małoletniego P. W. i do kwoty po 450 zł miesięcznie na rzecz małoletniej M. W.. W uzasadnieniu matka powodów podniosła, iż małoletni P. uczęszcza obecnie do V klasy, a małoletnia M. do II klasy szkoły podstawowej, co wiąże się ze wzrostem kosztów utrzymania. Dodała też, że u małoletniego P. zdiagnozowano nadpobudliwość psychoruchową, małoletnia M. nosi okulary, zaś matka małoletnich przebywa na zasiłku chorobowym.

Pozwany E. W. wniósł o oddalenie powództwa. Powołał się na swoją trudną sytuację materialną, która jest wynikiem licznych długów, jakie na nim ciąży i dodał, że po potrąceniach z tytułu prowadzonej egzekucji otrzymuje wynagrodzenie 1017 zł netto.

Wyrokiem z dnia 16 września 2014r., sygn. IV RC 175/14 Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanego E. W. na rzecz małoletniego powoda P. W. alimenty w kwocie po 550 zł miesięcznie, płatne z góry, do dnia 12-go każdego miesiąca, do rąk matki małoletniego powoda M. L., począwszy od dnia 18 kwietnia 2014r. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów ustalonych ugodą zawartą w Sądzie Rejonowym w

Gliwicach w dniu 04 lipca 2011r. w sprawie IV RC 266/11, oddalił powództwo małoletniej M. W., wyrokowi w punkcie pierwszym nadał rygor natychmiastowej wykonalności i zniósł wzajemnie koszty postępowania.

Sąd Rejonowy wydając wyrok poczynił następujące istotne ustalenia:

W dniu 04 lipca 2011r. pozwany oraz matka małoletnich powodów zawarli ugodę, na mocy której pozwany zobowiązał sięłożyć na każde z dzieci po 400 zł miesięcznie. Wówczas małoletni powodowie i ich matka mieszkali w mieszkaniu, za które czynsz wynosił 350 zł, z czego 130 zł matka powodów płaciła samodzielnie, a resztę pokrywał (...). Za prąd rodzina płaciła 150 zł miesięcznie, a za gaz 50 zł co drugi miesiąc. Przedszkole małoletniej kosztowało 260 zł miesięcznie. Matka małoletnich podjęła pracę i zarabiała 1386 zł brutto. Pozwany pracował w (...) S.A. i zarabiał średnio 2050 zł netto miesięcznie. Mieszkał z mamą, dokładając kwotę 350 zł do kosztów utrzymania mieszkania.

Obecnie u matki powodów zdiagnozowano chorobę M.'a, ponadto cierpi ona na nadciśnienie, boreliozę, ma w głowie torbiel, co powoduje problemy z pamięcią. Orzeczeniem z dnia 11 grudnia 2013r. stwierdzono u niej umiarkowany stopień niepełnosprawności. We wskazaniach dotyczących zatrudnienia odnotowano ograniczenie zatrudnienia do pracy w warunkach pracy chronionej. Z tych przyczyn matka powodów w dniu 31 marca 2014r. zakończyła stosunek pracy w Agencji Ochrony (...), gdzie zarabiała około 1000 zł. W chwili obecnej otrzymuje rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości około 570 zł. Nie jest zdolna do wykonywania dotychczasowej pracy fizycznej. Matka powodów z zawodu jest fryzjerką, choć nigdy nie pracowała w tym zawodzie, przeważnie pracowała jako pracownik gospodarczy np. jako salowa w szpitalu. W okolicznych zakładach pracy chronionej była tylko jedna oferta pracy – w charakterze pracownika gospodarczego dla osoby sprawnej ruchowo. Proponowano wynagrodzenie w wysokości minimalnej płacy krajowej.

Istnieje podejrzenie, iż także małoletnia powódka jest (...)’a. Małoletnia powódka od dwóch lat nosi okulary. Ani oprawki ani szkła nie były jeszcze zmieniane. Obecne noszone okulary kosztowały mniej 320 zł.

U małoletniego powoda stwierdzono nadpobudliwość psychoruchową. Małoletni uczęszcza na zajęcia judo, które kosztują 90 zł miesięcznie, a uśredniając wydatki związane z wyjazdami na zawody około 140 zł miesięcznie.

### **Sygn. akt III Ca 1983/14**

Małoletni powodowie mieszkają z matką oraz jej obecnym mężem, który pracuje i zarabia około 1600 zł netto. Na wyżywienie małoletniego P. W. konieczne jest około 500 zł miesięcznie, a na wyżywienie małoletniej M. W. około 400 zł miesięcznie. Ponadto za obiady w szkole ich matka płaci około 70 zł miesięcznie za każdego z nich. Na środki czystości dla syna matka powodów potrzebuje około 80 zł miesięcznie, a dla córki około 50 zł miesięcznie. Małoletni P. W. ma alergię skórą i po basenie i treningu dostaje wysypki. Potrzebne kremy kosztują około 30 zł miesięcznie. Na szkołę każdego z powodów potrzeba około 1000 zł rocznie. Ponadto koszt dojazdu na basen wynosi 55 zł miesięcznie dla każdego z powodów. Tytułem kieszonkowego oraz na pokrycie kosztów doładowania do telefonu każde z dzieci otrzymuje po 60 zł miesięcznie. Na zakup odzieży dla każdego z małoletnich potrzeba po 250 zł na kwartał. Wizyta małoletniego P. W. u endokrynologa kosztowała 250 zł. Małoletni P. W. zaciębia się częściej aniżeli siostra. Na konieczne z tego powodu lekarstwa matka powodów wydaje około 200 zł rocznie na P. i 80 zł rocznie na M..

Koszt utrzymania małoletniego P. W. to około 1100 zł miesięcznie a małoletniej M. W. to około 800 zł miesięcznie. Za czynsz rodzina płaci 420 zł miesięcznie, za prąd 190 zł miesięcznie, a za gaz 50 zł co drugi miesiąc.

Pozwany E. W. mieszka częściowo u matki i u żony. Opłaty za mieszkanie, w którym mieszka jego obecna żona pokrywa jej ojciec. Matce pozwany płaci około 120 zł miesięcznie. Z obecnego związku małżeńskiego pozwany ma jedno dziecko które urodziło się (...) Żona pozwanego jest na zasiłku macierzyńskim. Pozwany nie był w stanie określić jego wysokości.

Pozwany ma kredyt w (...) SA, który zaciągnął w 2009r. na kwotę 20.000 zł. Będzie go spłacał do 2017r., miesięczna rata wynosi 420 zł. W 2009r. pozwany i matka powodów dostali także kartę kredytową z limitem 5.000 zł, stan

zadłużenia na tej karcie wynosi obecnie około 7.000 zł. Z wynagrodzenia pozwanego na poczet tej karty komornik ściąga 100 zł. Pozwany ma także otwartą linię kredytową w (...) na kwotę 4.200 zł, na dzień dzisiejszy spłaca tylko odsetki, które wynoszą 48 zł miesięcznie. E. W. ma ponadto zadłużenie w T-mobile na kwotę 4.200 zł za zbyt wczesne rozwiązanie umowy. Pozwany rozwiązał umowę, ponieważ doszedł do przekonania, że abonament w wysokości 110 zł jest dla niego za wysoki. W 2012r. pozwany zaciągnął kredyt w G.-Bank na kwotę 5.500 zł, na spłatę poprzedniego zadłużenia w (...). Kredyt ten będzie spłacany do sierpnia przyszłego roku, rata wynosi 220 zł. W Kasie Z. E. W. ma pożyczkę na kwotę 1.100 zł. Pożyczkę tą wziął po to, aby spłacić zaległe alimenty, rata wynosi 120 zł. W zakładzie pracy pozwany ma jeszcze jedną pożyczkę na kwotę 3.800 zł zaciągniętą w 2013r. także na spłatę alimentów, rata wynosi 182 zł. Ta pożyczka zostanie spłacona w sierpniu 2015r. Drugie postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko pozwanemu dotyczy zaległych alimentów. Pozwany nadal pracuje w (...) S.A., gdzie zarabia obecnie około 2500 zł.

Sąd Rejonowy uznał, iż w porównaniu z poprzednim postępowaniem istotnie obniżyły się możliwości zarobkowe matki powodów i wzrosły koszty utrzymania małoletnich powodów wobec tego Sąd Rejonowy w całości uwzględnił powództwo małoletniego P. W., którego koszt utrzymania jest istotnie wyższy od siostry. Jednocześnie przyjął, iż uwzględnienie powództwa małoletniej M. W. przekraczałoby granice możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego (nawet jeżeli w porównaniu z poprzednim postępowaniem jego wynagrodzenie wzrosło o około 500 złotych), bowiem ma on na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko. Jako podstawę prawną orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał art. 13 i art. 135 k.r.i.o.

### ***Sygn. akt III Ca 1983/14***

W apelacji od tego rozstrzygnięcia powódka M. W. zaskarżyła go w części oddalającej powództwo i wniosła o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego. Powódka zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, iż usprawiedliwione potrzeby własne pozwanego, jego możliwości zarobkowe i majątkowe nie uzasadniają podwyższenia alimentów, naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na dowolnym i fragmentarycznym rozważeniu materiału dowodowego oraz art. 328 § 2 k.p.c. polegające na braku rzeczowego umotywowania rozstrzygnięcia w przedmiocie wysokości orzeczonych alimentów w uzasadnieniu wyroku.

Pozwany E. W. wniósł o oddalenie apelacji. Jego apelacja od wyroku Sądu Rejonowego, jako złożona po terminie została odrzucona postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 25 listopada 2014r.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy mając nie tylko uprawnienie, ale i obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału, dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w następstwie czego uznał, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i na jego podstawie dokonał trafnych ustaleń faktycznych, które Sąd Odwoławczy w całości przyjmuje za własne.

Na ich podstawie Sąd Rejonowy prawidłowo wywiódł, że w sprawie zwiększyły się istotnie potrzeby małoletnich powodów oraz zmniejszyły się znacznie możliwości zarobkowe matki małoletnich powodów wobec jej choroby oraz zwiększyły możliwości zarobkowe pozwanego.

W tej sytuacji niezasadny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., ponieważ wbrew twierdzeniom autora apelacji, Sąd I Instancji wszechstronnie przeanalizował zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zwracając również uwagę na aspekty podniesione przez skarżącą w apelacji, a które miały znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Dał też Sąd I Instancji owej analizie wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, wobec czego nieskutecznym okazał się zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy w oparciu o wszechstronny zebrany materiał dowodowy, którego oceny dokonał w granicach zakreślonych w art. 233 § 1 k.p.c. prawidłowo ustalił, iż od chwili ustalenia wysokości alimentów na poziomie 400 zł miesięcznie na rzecz każdego z powodów upłynął znaczny okres. Małoletni powodowie niewątpliwie nie są w stanie samodzielnie się utrzymać, dlatego też całkowity koszt ich utrzymania obciąża ich rodziców. Powodowie rozpoczęli naukę w szkole podstawowej i znajdują się obecnie w fazie intensywnego wzrostu. W związku z powyższym wzrosły koszty ich utrzymania, a ich łączny koszt wynosi obecnie wynoszą około 1100 zł w przypadku powoda i około 800 zł w przypadku małoletniej powódki.

Zważyć należy, że okoliczności mające wpływ na treść i zakres obowiązku alimentacyjnego mogą ulegać zmianie. Dlatego też na podstawie art. 138 kro w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak również zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Wynika z tego, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na powyższym przepisie wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu, uchyleniu lub zmniejszeniu. Sąd uprawniony jest więc do

### ***Sygn. akt III Ca 1983/14***

badania zmian jakie zaszły w tym czasie i w żadnym wypadku nie może na nowo badać okoliczności, które legły u podstaw prawomocnego wyroku zasądającego alimenty. Powszechnie w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami, oczywiście w oparciu o treść art. 133 kro i 135 kro.

Na zakres obowiązku alimentacyjnego istotny wpływ mają możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego (art. 135 kro). Co do możliwości zarobkowych pozwanego stwierdzić trzeba, że uległy one zwiększeniu z uwagi na to, że wzrosły jego dochody. O ile zaś zwiększyły się dochody pozwanego o tyle pozwany założył nową rodzinę, został ponownie ojcem, w wyniku czego na jego utrzymaniu pozostaje jeszcze dodatkowo niespełna roczne obecnie dziecko.

Biorąc pod uwagę konieczność utrzymywania przez pozwanego również małoletniego dziecka z kolejnego związku małżeńskiego możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego nie uzasadniają podwyższenia alimentów na rzecz powodów o kwotę wyższą niż łącznie 150 zł mimo wzrostu jego dochodów o około 500 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego podwyższenie alimentów na rzecz powodów łącznie o kwotę 150 zł odpowiada zaistniałej zmianie stosunków i leży w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Zasądzenie alimentów w wyższej kwocie oznaczałoby przerzucenie ciężaru utrzymania małoletnich powodów na pozwanego w większym zakresie niż wynika to z okoliczności niniejszej sprawy i odbyłoby się kosztem jego koniecznego utrzymania. Jak wskazano zaś słusznie w uzasadnieniu samej apelacji „górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.op.), choćby nawet nie zostały w tych granicach pokryte wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1972r., III CRN 470/71)”.

W sytuacji zatem, w której orzeczenie o podwyższeniu alimentów na rzecz małoletniego powoda jest prawomocne, zaś alimenty na jego rzecz zostały podwyższone o kwotę 150 zł miesięcznie brak jest podstaw do podwyższenia alimentów na rzecz powódki, gdyż przekraczałoby to możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego.

Stąd też, apelacja powódki nie mogła odnieść skutku i podlegała oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c.

SSR del. Barbara Konińska SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Tomasz Tatarczyk